1860. N°. 16.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG 6 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 4 Februarij.

Woensdag aanst., den 8sten dezer, des middags ten 12 ure, zal de hoogleeraar A. E. Simon Thomas, met het houden eener plegtige redevoering in de groote gehoorzaal der academie, de betrekking van rector magnificus der hoogeschool overdragen aan den hoogleeraar mr. J. de Wal, door Z. M. tot zijnen opvolger benoemd.

— In de maand Januarij zijn binnen deze gemeente overleden 99 personen, als: 21 mannen, 21 vrouwen, 32 zoons en 25 dochters, daarenboven als levenloos aangegeven 11. Geboren 120 kinderen, als: 57 zoons en 63 dochters, waaronder zijn begrepen 4 paar tweelingen. Voltrokken 16 huwelijken.

— Het getal der in het Werkhuis alhier opgenomenen bedroeg gedurende deze week dagelijks van 201 tot 214 personen.

— Naar men verneemt is de ligting voor het gewoon en buitengewoon contingent van het jaar 1860 door Z. M. bepaald op 10188 manschappen.

— Door den minister van koloniën zijn voor de dienst van Ned. Oost-Indië, om aldaar onderwijs te geven in de laagste klasse der gouvernements-scholen, benoemd de jongelingen L. A. Allan, te Vlaardingen; H. W. Beck, te Breda; J. F. Benz, te Breda; M. ten Cate, te Sneek; C. H. L. Croes, te Heeze; L. Jolly, te Nijmegen; G. van Mill, te Zijpe; E. J. Nyhof, te Barneveld; H. Postma, te Sneek; J. Smit, te Leyden; L. Strijkers, te Nijmegen; G. C. Valkenhaff, te Utrecht. Zij zullen op kosten der regering naar Indië vertrekken en f 400 voor uitrusting ontvangen. In Indië genieten zij f 75 's maands tractement.

— Op den 20sten dezer zal aan het ministerie van marine de aanbesteding plaats hebben van 17,000 Ned. ℔ witte zeep.

— De minister van binnenl. zaken, overwegende dat, ten gevolge van het niet-aannemen door den heer mr. P. A. Sander van zijne benoeming tot lid van de tweede kamer, in het hoofdkiesdistrict Dordrecht eene nieuwe verkiezing moet plaats hebben, heeft bepaald: dat de bedoelde verkiezing zal geschieden op Maandag den 15den Febr. aanst., en dat, zoo eene herstemming noodig is, deze zal plaats hebben op Dingsdag den 28sten Febr. a. s.

— Reeds vroeger is er meer dan eens gesproken van een huwelijk tusschen Z. K. H. den prins van Oranje en H. K. H. prinses Alice, dochter van de koningin van Engeland, en thans nu de vorst weder een bezoek aan het Engelsche hof brengt, zijn die geruchten op nieuw ontstaan. De correspondent van de *Amst. C.* te Brussel schrijft thans omtrent dit onderwerp het volgende: Naar men mij verzekert heeft koning Leopold, als oom van koningin Victoria, reeds officiële mededeeling ontvangen van de verloving van den prins van Oranje met prinses Alice van Engeland, en mijn berigtgever voegt er bij, dat de koning, toen hij zijnen brief van gelukwensching afzond, daarin tevens den Nederlandschen prins uitnoodigde op zijne terugreis van Engeland door Brussel te komen.

H. K. H. prinses Alice Mathilde Mary, hertogin van Saksen en prinses van Saksen-Koburg-Gotha, is het derde kind en de tweede dochter van H. M. Victoria, koningin van Groot-Britannië en Ierland, en geboren 25 April 1843.

— Volgens het *'s Gravenhaagsche Weekblad* zijn er binnen Amsterdam 5104 kelderholen, 6 tot 8 voet beneden den beganen grond, bijna zonder licht en lucht en op altijd vochtigen bodem door 23655 menschen, of het elfde deel van de bevolking der hoofdstad bewoond.

— Door den jager J. Wezenaar is voor eenige dagen geleden op de hofstede Aelbertsberg onder Bloemendaal met de buks geschoten een zeer zeldzame vischarend, herkomstig uit IJsland of uit het noorden van Noorwegen. Naar gemeld wordt zal dit dier, dat 2 Ned. ellen vlugt heeft, bij 's rijks museum van natuurlijke historie alhier worden opgezet.

— Donderdag ll. is van het Nieuwe Diep naar de Kaap de Goede Hoop vertrokken het schip *Provincie Drenthe*, aan boord waarvan zich 97 passagiers bevinden, die aldaar eene vaste bestemming gaan zoeken. Onder hen zijn 32 jeugdige emigranten.

— Te Gennep (Limburg) is op 28 Januarij het huis, bewoond door den slagter S. de Wierd, in brand geraakt; daar het met stroo was gedekt, stond dit gebouw spoedig in volle vlam en stortte in een. Dit huis was voor f 800 verzekerd, en de zich daarin bevindende koopwaren, meubelen enz., voor een bedrag van f 1600. Daar men vermoeden heeft, dat deze som de waarde van het verlorene verre overtreft, en bij de Wierd binnen korten tijd, reeds voor de derde maal brand is ontstaan, heeft de justitie het noodig geacht een onderzoek in te stellen.

's GRAVENHAGE, 4 Februarij.

Z. M. heeft aan den heer D. Veegens, griffier van de tweede kamer, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van officier der Leopoldsorde, hem door den koning der Belgen geschonken en aan den heer E. de Kanter, hoofdcommies bij het dep. van marine, tot het aannemen der versierselen van ridder der genoemde orde.

— Tot ontvanger der directe belastingen enz. te Ballum en Nes, op Ameland, is benoemd de heer K. R. Steringa, thans commies der 1ste kl. bij 's rijks belastingen te Hoogeloon.

— Men verneemt dat Z. M. de koning, op voordragt van de ministers van marine en van koloniën, de tractementen der in Oost-Indië dienende officieren van de onderscheidene corpsen der zeemagt verhoogd heeft, en wel, die der hoofdofficieren met f 600 's jaars, en die van de mindere officieren en adelborsten, en daarmede gelijkgestelde rangen, met f 300 's jaars.

— Voor de kerkelijke fondsen van de Ned. herv. gemeente is op nieuw eene gift van f 1000 ontvangen.

— Naar wij vernemen, is het plan gevormd om op Donderdag den 16den Febr. e. k., eene godsdienstige orgelbespeling te doen plaats vinden in de Bethlehemskerk alhier, waarvan de opbrengst geheel strekken zal ter ondersteuning van het fonds der Armenkerk. Men zal alsdan in de gelegenheid worden gesteld het schoone orgel, vervaardigd door den heer Kam uit Rotterdam, op eene waardige wijze, in alle bijzonderheden, door onzen stadgenoot den heer M. F. G. Nicolaï te hooren bespelen.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Vrijdag 3 Februarij.

In deze zitting zijn de beraadslagingen geopend over de voordragt betreffende den aanleg der Noorder- en Zuiderspoorwegen. Daarover hebben het woord gevoerd de hh. van Swinderen, van Wessem, Hartsen, van Nispen van Pannerden, Bosch van Drakestein en Cost Jordens, ter bestrijding, en de hh. van Rhemen van Rhemenshuizen, Blankenheym en Michiels van Kessenich, ter verdediging. De heer van Swinderen behandelde drie punten: de uitvoerbaarheid van het plan, de finantiële zijde daarvan en de staatkundige rigtingen. Hij kwam tot de slotsom dat tegenover kwistigheid jegens het zuiden met krenkende karigheid in het noorden was gehandeld; eene niet te harde uitdrukking, geloofde hij, zoo men ze in verband bragt met de wet tot gelijkmaking van de grondbelasting, uit welker bijlagen genoegzaam bleek, dat Noordbrabant, Limburg enz. te weinig en Friesland te veel had bijgedragen. De heer van Wessem was van oordeel dat de regering met te veel vrijgevigheid was te werk gegaan, in het denkbeeld dat de inkomsten des lands zouden blijven toenemen; in die gerustheid deelde hij niet. Hij zag ook gevaar in de voorgestelde rivier-overbruggingen, en ook volgens hem was het zuiden te veel bevoordeeld. De heer Hartsen kon het voorgestelde geen plan noemen, daar het zijns inziens slechts een aantal lijnen waren zonder beginsel aangenomen, en waardoor het internationaal en binnenlandsch beheer niet zou worden bevorderd. Een aantal streken zouden benadeeld en het zuiden bevoorregt worden. Eerst behoorde men, volgens hem, de gemeenschap met de zee te verbeteren. De heer van Nispen besprak uitvoerig de finantiële gevolgen van de voordragt, de lijnen en de bruggenbouw en de verleende concessiën. Uit een finantieel oogpunt was de wet onaannemelijk. Daarbij was er wel voor Rotterdam en Dordrecht, niet voor Amsterdam en Harlingen gezorgd; het Nieuwe Diep was vergeten. Tegen den aanleg van bruggen zag hij op wegens de gevaren bij ijsgang. De heer Bosch van Drakestein ontwikkelde dezelfde bezwaren van de vorige sprekers. Aan den heer Cost Jordens kwam het onderhavige plan te omvangrijk voor en het moest volgens hem tot te groote offers voor den staat leiden. De heer van Rhemen betreurde de wijze, waarop de wet was aangevallen. De finantiële bezwaren waren overdreven en wat de bruggen betrof, de gevoelens van de door de regering geraadpleegde deskundigen kwamen hem voor meer waarde te hebben dan van hen, die in het belang der tegenstanders andere bruggen hadden voorgeslagen. Voor hem wogen de bezwaren der wet niet tegen de voordeelen op. De heer Blankenheym achtte de wet in het algemeen belang aannemelijk; volgens hem werd de hoofdstad daardoor niet benadeeld. Hij stemde volgaarne toe dat men eene finantiële zijde het plan bezwaren had; maar bij het verlangen naar spoorwegen moest men daarover heenstappen, of anders gedoogen dat andere volken ons voorbij streefden. De heer Michiels had wel eenige bedenkingen, maar niet van dien aard om zijne goedkeuring aan de voordragt te weigeren. De offers, die verlangd werden, zouden wel door de schatkist kunnen gedragen worden.

Zitting van Zaturdag 4 Februarij.

In deze zitting hebben over bovengenoemd wets-ontwerp nog 8 leden het woord gevoerd. Tegen de hh. van Beeck Vollenhoven; Borski en Taets van Amerongen; voor de hh. Fransen van de Putte, Rijsterborgh, van Heeckeren en van der Lek de Clercq. De heer van Meeuwen heeft zich zijne stem voorbehouden. Maandag aanst. is de heer Cremers aan het woord.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 2 Februarij.

In het lagerhuis heeft de heer Disraëli eene interpellatie gerigt tot lord Russell, ten opzigte der mededeeling van de stukken betreffende de vroeger reeds besprokene inlijving van Savoye bij Frankrijk. De minister heeft gezegd dat die mededeeling thans ondoelmatig zou zijn. Tusschen lord Cowley en graaf Walewski had dienaangaande in het begin van Julij

een onderhoud plaats gehad, het antwoord van graaf Walewski was in den beginne niet zeer duidelijk, waarop lord Cowley nadere mededeelingen verlangde. Graaf Walewski verklaarde alsnu, dat keizer Napoleon de inlijving van Savoye en Nizza bij Frankrijk niet op het oog had. Daarop was eene depêche naar Parijs gezonden, waarin de tevredenheid van Engeland over deze verklaring werd uitgedrukt.

In antwoord op eene tot hem gerigte interpellatie, betrekkelijk het handhaven der onzijdigheid in den oorlog tusschen Spanje en Marokko en de krijgstoerustingen in Frankrijk, heeft lord Russell verklaard, dat de Engelsche regering, na vruchteloos alle pogingen te hebben aangewend om den oorlog in Marokko voor te komen, sedert den aanvang der vijandelijkheden aldaar de striktste onzijdigheid had in acht genomen. Voorts verklaarde hij, dat er bij de regering geene berigten waren ontvangen omtrent buitengewone toerustingen in Frankrijk, evenmin als van een plan der Fransche regering, om tegen het voorjaar een leger van 600,000 man op den voet van oorlog te brengen, hetwelk trouwens, naar zijne meening, zich ook moeijelijk zou laten verklaren, nadat nu zoo kort geleden de vrede was geteekend. De regering had thans, zeide hij, van het kabinet van Turyn de verzekering ontvangen, dat het alles zou doen om het weder uitbreken van den oorlog te verhinderen; terwijl Frankrijk evenmin een nieuwen krijg verlangde en de Oostenrijksche regering niet geneigd was alweder met Sardinië in oorlog te komen. Er bestond dus geen grond tot vrees voor oorlog. Wel heerscht er eene buitengewone werkzaamheid in de Fransche tuighuizen, maar dat is het gevolg van het verlangen des keizers om de zeemagt van Frankrijk op eenen meer krachtigen voet in te rigten. Om die reden was Engeland wel genoodzaakt, dit voor zich zelven insgelijks te doen, doch alleen als een maatregel om bij alle gebeurtenissen tot eigene verdediging gereed te zijn. Voorts gaf hij te kennen, dat de ratificatie van het handelstractaat met Frankrijk Zaturdag zal plaats hebben en dat dit stuk Maandag aanst. bij het lagerhuis zal worden ingediend.

— De *Morning Post*, gelijk men weet, het orgaan van lord Palmerston, verklaart dat het verbond tusschen Engeland en Frankrijk van dag tot dag inniger wordt, en dat de beide regeringen thans overeengekomen zijn geene tusschenkomst in Italië te dulden, maar aan de bevolking van Italië vrijheid te verzekeren om zelve hare zaken te regelen. Verder zullen, naar de verzekering van dat blad, de Fransche troepen weldra Rome en gansch Italië ontruimen, en daarna pogingen gedaan worden om van Oostenrijk hervormingen voor Venetië te verwerven. De tegenstand van de Pauselijke, van de Napelsche en van de Venetiaansche regering zullen het Italiaansche vraagstuk nog in omvang doen toenemen; maar de leus van Engelands staatkunde blijft: Italië vrij! geene tusschenkomst van het buitenland! Volgens genoemd blad zou de sterkte van de Fransche landmagt eerstdaags worden verminderd.

— Lord Wodehouse heeft dezer dagen in eene bijeenkomst verklaard dat Escalante, die wegens den verkoop van bijbels in Spanje gevangen werd gehouden, reeds onder borgtogt is ontslagen, en dat hij, door de ijverige bemoeijingen van lord Russell, spoedig geheel vrij zal zijn.

— Reeds gedurende verscheidene maanden heerschte in de kerk van het kerspel St. Georges in the East alhier een stille godsdienstoorlog tegen de geestelijken, dewijl deze verschillende plegtigheden in hun kerkgebouw hadden ingevoerd, welke voor de eenvoudigheid der Anglikaansche kerk aanstootelijk waren. Iederen Zondag werd de geestelijke als puseyist uitgekreten. Laatstleden Zondag echter kwam het tot openbare vijandelijkheden. Ongeveer 3000 menschen, waaronder een duizendtal jeugdige knapen uit de mindere volksklasse, hadden alle plaatsen ingenomen. De leeraar kon moeijelijk aan het woord komen, de godsdienstoefening werd door scheldwoorden afgebroken, en naauwelijks was zij geëindigd of het altaar, de lichtkandelaars, de bidstoel en de gebedenboeken werden aangevallen en geschonden, zelfs gedurende eenige oogenblikken duchtte men dat de kerk in brand zou gestoken worden. Gelukkig schoot de wachthebbende sergeant van politie nog in tijds met een dozijn zijner manschappen toe, waarop de rustverstoorders de plaats ruimden, maar denkelijk met het voornemen om later het schandaal te hervatten.

— De ijzeren schroefstoomboot *Gertrude*, naar Leith bestemd, is op de rivier nabij Deptford, tegen het van Ostende komende stoomschip *Holland* aangevaren, ten gevolge waarvan laatstgenoemd vaartuig is gezonken. De bemanning en de passagiers zijn gered.

— Het te Liverpool naar New-York zeilrée liggend schip *Endymion* is tot aan den waterspiegel afgebrand. De oorzaak is onbekend.

— Het Engelsche schip *Pluto* heeft een vaartuig met omtrent 900 slaven prijs gemaakt. Een ooggetuige verzekert dat hij de vreugde, daarbij door de negers aan den dag gelegd, niet kan beschrijven. Binnen den tijd van twee maanden zijn reeds 2080 slaven aan de handelaars ontrukt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Februarij.

Hoewel de dagbladen zich thans niet meer opzettelijk met den brief van den Paus bezig houden, en ook de handelsquaestie laten rusten, zijn echter de gemoederen nog niet zoo spoedig tot bedaren gebragt. Van goeder hand verneemt men dat de geestelijkheid, in vereeniging met de legitimistische partij, eene oppositie in het wetgevend ligchaam tot stand zoekt te brengen, ten einde de regering moeijelijkheden te veroorzaken. 80 afgevaardigden zouden zich daartoe leenen. De regering zal zich daarover niet verontrusten, omdat zij overtuigd is dat de leden van genoemd ligchaam, die, behalve enkele democraten, allen door haren invloed zijn gekozen, hunne stoutheid zoo verre niet zullen drijven.

— De *Constitutionnel* deelt eenen herderlijken brief mede, die in 1810 door den toenmaligen bisschop van Orleans aan zijne geestelijkheid was uitgevaardigd. Die geestelijke, die hofprediker van Lodewijk XVI geweest was en in 1791 wegens zijne weigering om den eed op de constitutie af te leggen aan vervolgingen had blootgestaan, betoogde daarin dat het wereldlijk gezag van den Paus geenszins een noodzakelijk vereischte was, en deed zich daarbij kennen als een ijverig verdediger van de vrijheden der Gallicaansche kerk.

— Onder de leden van de jezuiten-orde hier te lande merkt men eene groote beweging op. Naar men zegt hebben zij bevel ontvangen hunne bezittingen te gelde te maken.

— De afstand van Savoye aan Frankrijk, eene quaestie die zeer naauw met de regeling der Italiaansche zaken zamenhangt, wordt steeds door de ministeriële bladen met klem verdedigd. De *Patrie* zegt dat de Sardinische autoriteiten de beweging, door de tegenstanders van de afscheiding verwekt, in de hand werken en de bijna eenparige wenschen der bevolking, welke de inlijving bij Frankrijk verlangt, onderdrukken. Het blad hoopt dat bevelen uit Turyn daaraan een einde zullen maken, want de bevolking van Savoye heeft hetzelfde regt als die van Italië, om hare gevoelens van onafhankelijkheid volkomen onbevangen te uiten. Frankrijk heeft die manifestatiën niet uitgelokt, maar zij zijn sedert eeuwen de gevoelens van de bevolking van Savoye, welke gevoelens onlangs zoo eenparig werden geuit, dat zij de aandacht van geheel Europa tot zich hebben getrokken. Die wenschen zijn zoo krachtig, dat zij zich hebben geopenbaard in weerwil van alle hinderpalen en moeijelijkheden, en Frankrijk heeft dus het regt te vorderen dat zulk een voor allen onbestaanbare toestand ophoude, en dan zal men zien dat het ware verlangen en de opregte wensch van de inwoners van Savoye en Nizza gunstig voor Frankrijk is.

— De eerwaarde heer Lacordaire is met 21 van de 35 stemmen tot lid van de Fransche akademie verkozen.

— De besturen van de onderscheidene schouwburgen hier ter stede doen thans meest allen goede zaken. Bij de Comédie-Française bedroeg de ontvangst gedurende de maand Januarij ruim 115,000 fr., dat is bijna 4000 fr. iederen avond.

— Het water van de Loire is weder buitengewoon gewassen, zoodat de landerijen in den omtrek van Angers onder water staan.

— Het getal der bekende werken van Rubens, zoowel schilderijen als teekeningen enz. in de musea en groote verzamelingen in Europa verspreid, beloopt 1461 stuks.

SPANJE.

Van het oorlogstooneel in Marokko wordt gemeld dat de Spaansche troepen op nieuw een belangrijk voordeel hebben behaald. Op 1 Februarij werd de Spaansche legerplaats door de Mooren met eene aanzienlijke magt aangevallen. De Spanjaarden hebben dien aanval afgeslagen en op hunne beurt de Marokkaansche liniën aangetast, den vijand in wanorde gebragt, zijne stellingen vermeesterd en zich daarin tot aan het einde van het gevecht gehandhaafd. De Spaansche artillerie heeft eene groote verwoesting onder den vijand aangerigt, wiens verlies op 2000 man begroot wordt. De Spanjaarden, die 200 man hebben verloren, hebben eene volledige overwinning behaald. De broeder des keizers van Marokko voerde het opperbevel over de vijandelijke magt.

ITALIË.

Uit Rome wordt gemeld dat men daar aan eene terugroeping van de Fransche bezetting geen geloof slaat. Geen enkele maatregel was nog daartoe genomen. De Paus zal Rome niet verlaten, daar hij de rust der stad niet in gevaar wil brengen. Z. H. had de openbare wandelplaats op den Pincio bezocht en eene geheele wijk der stad doorwandeld. Fransche patrouilles doorkruisen des nachts de stad. De handel is bijna geheel vernietigd en er hebben talrijke bankroeten plaats.

De delegaat van Perugia, die sedert den opstand in die stad naar Foligno was geweken, keert naar zijnen post terug, maar zal den staat van beleg niet opheffen. Uit Perugia is een adres, door 600 personen geteekend, aan keizer Napoleon opgezonden.

De aanhangers van Mazzini zijn ijverig in de weer. Eene hoeveelheid dolken is heimelijk te Rome binnengebragt. De heer Gallenga, een van de leiders der ultra-liberale partij in Sardinië, is ook te Rome gekomen, maar door de regering uit het land gezet.

PRUISSEN.

BERLIJN, 2 Februarij.

De prins-regent heeft aan den kapitein J. D. A. Barre, adjudant van Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, de ridderorde van den Rooden Adelaar, 3de kl., geschonken.

— Te Solingen heerscht bij de wapensmeden eene groote drukte. Niet slechts voor onze rekening, maar insgelijks ten behoeve van Beijeren, Oostenrijk, Sardinië en Engeland, is een groot aantal blanke wapenen besteld.

— De heer Hermann, consul te Tripoli, heeft aan de familie van dr. Vogel doen weten, dat deze beroemde reiziger vermoord is geworden, zoodra hij in Wadaï was gekomen. Hij heeft dit vernomen van den sultan van Bournou, en er kan geen twijfel omtrent dit punt meer bestaan.

— In eene algemeene vergadering der aandeelhouders in de Keulsche stoombootmaatschappij is, wegens den goeden gang der zaken in het afgeloopen jaar, besloten een dividend van 3 ten honderd uit te keeren, behalve de gewone 5 pCt. rente, alsmede om eene som van 1000 th. af te zonderen voor het bouwen van den dom te Keulen.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 4den Februarij de heer F. T. Vredenrijk Engelenburg, van Olst, in de regten, na verdediging van zijn proefschrift: *Ruiling in haar betrekking tot koop en verkoop beschouwd.*

Denzelfden dag de heer F. W. L. Tijdeman, van Leyden, in de geneeskunde, na verdediging van zijn akademisch proefschrift: *Over de epidemie van typhus, geheerscht hebbende op het etablissement voor de Europeesche kolonisatie in Suriname te Groningen aan de Saramacca in 1845.*

De Leydsche Afdeeling ter bevordering van fabriek- en handwerknijverheid in Nederland, heeft besloten om in de maand Junij dezes jaars gedurende ten minste ééne week, binnen Leyden in het gebouw van het voormalig Kabinet van Landbouw op de Hoogewoerd, te houden eene **plaatselijke Tentoonstelling van voortbrengselen van Nijverheid**, die tot dat einde door fabriekanten, handwerks- en ambachtslieden, kunstenaars enz. binnen deze stad, worden ingezonden.

De Commissie van regeling en toezigt heeft een programma vastgesteld, houdende bepalingen van den voet en de wijze, waarop die tentoonstelling zal worden gehouden en een aanzienlijk aantal exemplaren verspreid, terwijl nog eenige bij den Secretaris der Commissie op *vrachtvrije* aanvrage verkrijgbaar zijn, ten einde tot de inzending van voorwerpen uit te noodigen en in de gelegenheid te stellen allen, die gedurende de aanstaande academische feesten voor land- en stadgenoot willen ten toon spreiden, wat binnen Leyden op het gebied der nijverheid wordt vervaardigd. De Commissie zal bij die tentoonstelling tevens voegen de voorwerpen die ingekomen zijn tot mededinging naar de door de Afdeeling uitgeschrevene prijsvragen voor werklieden in verschillende vakken van handwerknijverheid.

De Commissie wacht *vóór den vijftienden April aanstaande* de opgaven in van hetgeen de belanghebbenden zullen inzenden en is bevoegd, zoo de ruimte zulks toelaat, ook aan te nemen wat uit de omliggende dorpen voor de tentoonstelling wordt aangeboden; voortbrengselen van den landbouw zijn evenwel uitgesloten. — Zij belooft de meeste zorg te zullen besteden voor hetgeen haar wordt toevertrouwd en zooveel mogelijk bij de plaatsing der voorwerpen acht te geven op de wenschen der inzenders.

De Commissie voornoemd,
A. MONTAGNE Iz., *President*,
J. VAN HEUKELOM Jr., *Secretaris*,
J. HOLTZ,
A. C. LEEMBRUGGEN,
J. W. SCHAAP,
J. ZAALBERG JCzn.,
P. J. ZUURDEEG.

LEYDEN, 1 Februarij 1860.

Volgens circulaire van den staatsraad-commissaris des konings in de provincie Zuidholland van den 27sten Januarij ll. zal op Donderdag den 16den Februarij aanst., des middags ten 12 ure, worden overgegaan tot de publieke aanbesteding der leverantie van 250 remontpaarden, en wel door de hoofdadministratiën,

1°. van het 1ste regiment dragonders te Arnhem . . van 30 paarden;
2°. » » 2de » » » Haarlem . . . » 55 »
3°. » » 3de » » » 's Gravenhage . » 90 »
4°. » » 4de » » » Zutphen . . » 30 »
5°. » » 5de » » » Deventer . . » 45 »

De aanbesteding zal *niet* bij loten of partijen geschieden, maar voor het getal paarden *in eens*, zoo als boven is opgegeven.

Voorts is bepaald, dat de helft van de te leveren paarden, vóór of op den 1sten Mei aanst., den ouderdom van 48 maanden zullen moeten hebben bereikt (wordende het evenwel aan den aannemer vergund daaronder 5- en 6-jarige paarden te begrijpen); terwijl voor de wederhelft paarden tusschen de 60 en 72 maanden zullen moeten worden geleverd.

In de voorwaarden van aanbesteding is wederom de bepaling opgenomen, dat een derde gedeelte der te leveren paarden van inlandschen oorsprong zal moeten zijn.

De voorwaarden dezer aanbesteding zullen van nu af aan voor de gegadigden ter lezing liggen in de bureaux van de kwartiermeesters der korpsen, mitsgaders bij het depart. van oorlog en ter prov. griffie van Zuidholland.

STADS-BERIGTEN.

Eerste Zitting van den Militieraad, over het Kanton Leyden, N°. 15.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten, dat de Eerste Zitting van den Militieraad, voor de dienstpligtige Lotelingen dezer Gemeente, van de klassen der jaren 1856, 1857, 1858 en 1859, die in het vorige jaar voor één jaar zijn vrijgesteld en alsnog regt tot vrijstelling vermeenen te hebben, zal plaats hebben in de *Lakenhal aan den Ouden Singel, op Maandag, Dingsdag en Woensdag den 13den, 14den en 15den Februarij aanst., des middags ten twaalf ure*, alsmede *op Donderdag den 16den Februarij aanst., des morgens ten 10 ure*, met aanmaning, om op die dagen voor bovengemelden Militieraad te verschijnen, ten einde dit regt op nieuw te bewijzen; terwijl zij, bij gebreke hiervan, al ware het, dat het billet tot oproeping niet behoorlijk aan hen mogt zijn bezorgd, ingevolge art. 89 der wet van den 27sten April 1820 (*Staatsblad* N°. 11), zullen geacht worden geenerhande reden tot vrijstelling te hebben, en voor de dienst finaal worden gedesigneerd.

En zal deze door aanplakking en door plaatsing in de *Leydsche Cour.* worden afgekondigd.

LEYDEN, 4 Februarij 1860.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

Gewezen vonnissen in strafzaken, door het Kantongeregt, op den 30sten Januarij 1860.

16 wegens het zich op de openbare straat in kennelijken staat van dronkenschap vertoonen.

ADVERTENTIËN.

Heden overleed tot onze diepe droefheid ons veel geliefd jongste Dochtertje MARIA HENDRINA, in den aanvalligen leeftijd van ruim vier jaren.

J. ZIEGELER.
OEGSTGEEST, 31 Januarij 1860. D. ZIEGELER, RODENBURG.

De Officier van Justitie te *Leyden* maakt bekend, dat bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank aldaar, de dato 31 Januarij 1860, de Heer CONRAD GUILLAUME ROORDA, gepensioneerd 1e Luitenant der Infanterie, wonende te *Leyderdorp*, op eigen Verzoek is gesteld onder **Curatele.**

De Officier van Justitie,
LEYDEN, 3 Februarij 1860. F. PONT.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, onder Directie van BREEDE & VALOIS.

MAANDAG, 6 Februarij 1860. (Buitengewone Voorstelling.) **Nacht en Morgen of de Familie Beaufort**, Tooneelspel in 4 Afdeelingen en 9 Tafereelen, naar het Hoogduitsch van CHARLOTTE BIRCH-PFEIFFER. 1e tafereel de verborgen Trouwacte; 2e taf. een stap tot de misdaad; 3e taf. de twee edele Lords; 4e taf. de vloek van den Wees en de Schijndoode; 5e taf. het slagtoffer der vriendschap, 6e taf. de valsche Munters; 7e taf. de reddende Engel; 8e taf. de Ridder van het Legioen van Eer; 9e taf. het herstel van eer.

Aanvang ten *half zeven* ure.

VOLKSVOORLEZING,

Dingsdag 7 Februarij des avonds ten 8 ure,

IN HET GEBOUW VAN HET LEYDSCHE DEPARTEMENT.

Doorloopende Toegangkaartjes à 30 Cents zijn te bekomen bij den Heer J. H. EICHMAN, op het Geregt.

LEYDSCHE SPAARBANK.

1e SERIE.

De Deelhebbers in deze Serie worden verwittigd:

1°. Dat de **Bijschrijving en Uitbetaling** der Intressen over het Boekjaar 1859 zal plaats hebben op Woensdag den 1sten Februarij 1860, van des voormiddags 10 tot des namiddags 1 ure.

2°. Dat die Intressen, even gelijk vorige jaren, des verlangd, in de 2de Serie kunnen worden ingeschreven, maar niet aan het Kapitaal der Oude Bank kunnen worden toegevoegd.

3°. Dat de alzoo in de 2de Serie ingeschreven gelden zullen worden gerekend ingebragt te zijn op den 1sten Januarij 1860, en dus van dien tijd af renten zullen opleveren, volgens het bepaalde in de wetten.

4°. Worden die Deelhebbers, welke reeds in het bezit zijn van Boekjes in de 2de Serie, uitgenoodigd die mede te brengen, ten einde de afgifte van een dubbel Boekje in deze Serie te voorkomen.

2e SERIE.

Van deze Serie zal de Bijschrijving der Renten plaats hebben op Woensdag 8, 15 en 22 Februarij 1860, van des voormiddags 10 tot des namiddags 1 ure.

Voor het Bestuur der Spaarbank,
A. LIBRECHT LEZWYN, *Penningmeester*.

J. KATZ, wonende te 's Gravenhage, neemt de vrijheid het geëerde Publiek te verwittigen dat hij voornemens is 's Woensdags, iedere week, *Leyden* te bezoeken en zal blijven doorgaan met het door hem uitgevonden middel: **Eau de Mandeline**, hetwelk strekt om de poriën te openen derzelven die kale hoofden of plekken op het hoofd hebben om hun den krachtigsten haargroei weder te geven; ook voor Dames en Kinderen is dit dienende. Het wordt aangenomen per contract na de herstelling te betalen met bijkomende condities; ook moet hij ieder hoofd eerst zien of het te herstellen is *ja of neen*. Het raadplegen hierover is gratis, en hij is te spreken of te ontbieden bij den Heer KOK, Hôtel den Burg, van des morgens 10 tot des namiddags 5 ure, elke week des Woensdags.

OPRUIMING

VAN

WINTERKLEEDINGSTUKKEN TOT NOOIT GEKENDE LAGE PRIJZEN,

IN HET

GOEDKOOPE VERKOOPHUIS,

Maarsmansteeg, het tweede Huis van de Vischbrug, W. IV. N°. 72.

De Ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat hij eene buitengewone sortering Huisjassen van ƒ1.90 af, en Broeken van ƒ1.50 voorhanden heeft.

Alle Kleedingstukken worden tegen den gewonen Winkelprijs naar de maat geleverd.

Uitrustingen naar Oost- en West-Indië worden binnen weinige dagen in gereedheid gebragt bij

J. CAHEN Jr.

VASTEN-AVOND BAL,

in het Koffijhuis EIGENZORG,

op Zondag den 12 Februarij 's avonds ten 9 ure.

Entrée voor een Heer met of zonder Dames 75 Cents.

GEZONDHEIDS-VERBETERING DER WONINGEN,

DOOR DE AANWENDING VAN CAOUTCHOUC OP DE MUREN.

Vloeibare Pleister van T. VIARD.

Door de menigvuldige goede resultaten welke deze Pleister oplevert; zoo neemt de Ondergeteekende de vrijheid deze Pleister bijzonder aan te bevelen.

De Heer VERHOOG, Metselaar alhier, heeft het met het beste succès aangewend.

Steeds in enkele en dubbele bussen verkrijgbaar bij

Mare. N. K. SWEMER.

VERLIES VAN TANDEN,

VERVANGEN DOOR

KUNSTTANDEN.

J. B. WALLACH, Gebreveteerd Chirurgijn Dentiste, Spuistraat, N°. 40, te *'s Hage*, blijft bij voortduring te spreken of te ontbieden elken *Dingsdag* ten huize van den Heer L. VAN RAALTE, Breedestraat te *Leyden*, over het inzetten van Kunsttanden, volgens Engelsche, Fransche en Amerikaansche systema's, voor welke hij gedurende jaren garandeert.

Voorts belast voornoemde zich met alle Chirurgicale Operatiën betreffende zijne kunst.

Neemt thans weder abonnementen aan voor geheele Familiën.

Verzoeke des Maandags de boodschappen te bezorgen aan voornoemd adres, Breedestraat, ten einde Dingsdags bediend te kunnen worden.

Men verlangt 1° Mei e. k. een **Bediende**, in de Gemeente-Apotheek te *Leyden*. De gelegenheid zal gegeven worden tot de bijwoning van het bestaande onderwijs. Adres aan gem. Apotheek.

On demande une **Gouvernante Externe** pour instruire deux petites Demoiselles de l'âge de 9 à 11 ans. S'adresser *Leyde* Breedestraat, Wijk IV, N°. 199.

PIANO

van 6 Octaaf, goed geconserveerd, *te Koop voor f* 80. Te bevragen bij MUSSERT, Behanger op den Ouden Rijn, tegenover het Invaliedenhuis.

WORDT TE HUUR GEVRAAGD

tegen primo Mei, een **Huis**, bevattende 4 à 5 Kamers en verdere gemakken, gelegen op eene der Hoofdstraten of Grachten, in het midden dezer Stad, met opgaaf van den huurprijs. Men adresseere zich met *franco* brieven onder Letter **N. N.** bij GEBROEDERS VAN DER HOEK, Boekhandelaars te *Leiden*.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen de Stad *Leyden*, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris Mr. J. L. KLAVERWEIDEN, op Zaturdag den 11den Februarij bij opbod, en Zaturdag den 18den Februarij daaraanvolgende, bij afslag, beiden de dagen des avonds ten 7 ure, van:

N°. 1. Eene in volle werking zijnde MAROKIJN- EN ZEEMLEDERFABRIEK, met derzelver Putten, Ketels, Fournuizen, Werkbanken en hetgeen overigens tot eene zoodanige Fabriek behoort, met daaraan verheeld WOONHUIS EN MAGAZIJN, benevens nog een binnen weinige jaren nieuw opgetrokken GEBOUW, waarin Fabriek en Magazijn, alles staande en gelegen te *Leyden*, aan de westzijde van het Wijkstraatje, strekkende tot en langs de Binnenvestgracht en tusschen de Rijnsburgsche en Marepoorten op de Vestwal, Wijk V. N°. 1081 en 1081reed. Kadaster Sectie B. N°. 336, groot 4 roeden, 30 ellen, N°. 335 groot 74 ellen en de opstal Sectie A. N°. 353, groot 1 roede 80 ellen.

N°. 2. Een PAKHUIS EN ERVE, staande als voren, Wijk V. N°. 1079a en 1079a reed, Kadaster Sectie B., groot 1 roede 19 ellen.

N°. 3. Een PAKHUIS EN ERVE, staande als voren, Wijk V. N°. 107, Kadaster Sectie B. N°. 326, groot 78 ellen.

N°. 4. Eene KAMMALIETERIJ, WOLKAMMERIJ EN KOUSENFABRIEK MET VERWERIJ, waarin twee koperen Ketels, overwulfd Zwavelhok, Twijnmolen, twee Persen en hetgeen verder tot eene dusdanige Fabriek behoort, met onderscheidene Werkplaatsen, Kantoor en Woonkamer, groote Tuin en Turfloods, alles staande en gelegen te *Leyden*, aan de noordzijde van het Levendaal, Nos. 604, 605, 605reed en 606, Kadaster Sectie D. Nos. 413, 414, 415, te zamen ter grootte van 5 roeden, 57 ellen.

De perceelen Nos. 1, 2, 3 kunnen den 1sten Mei, en het perceel N°. 4 den 1sten April 1860 in gebruik worden aanvaard, en zijn te bezigtigen daags voor en op de dagen van veiling en afslag.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van voormelden Notaris, bij wien tusschen de veiling en afslag verhoogingen zullen worden aangenomen tegen genot van *één vijfde* van iedere verhooging.

Het Huis op de Aalmarkt, hoek Mandemakersteeg, is **uit de hand verkocht.**

UIT DE HAND TE KOOP:

voor zeer matigen prijs, een goed onderhouden **Winkel-Inboedel**, bestaande in Tabakstonnen, Snuifpotten, Kerfbank, Schalen en verdere Gereedschappen. Te bevragen bij den Boekhandelaar A. A. RENSINK, Breedestraat.

OPENBARE VERKOOPING,

op Woensdag den 8sten Februarij 1860, des voormiddags ten 10 ure, aan de Beestenmarkt te *Leiden*, van eene aanzienlijke partij **HAVER**, min of meer beschadigd, thans liggende in het Fokkenstraatje op de Beestenmarkt te dezer stede.

Kunnende aldaar daags vóór de verkooping van 10—2 ure worden bezigtigd.

PRIJZEN DER OLIE, Amsterdam 3 Februarij.

Raapolie, op 6 w. *f* 37½ cont. *f* 36½. Lijnolie, op 6 w. *f* 31¼ cont. *f* 30.

TER MARKT TE LEYDEN AANGEVOERD.

3 en 4 Februarij.	VERKOCHTE HOEVEELHEID		PRIJZEN. Laagste	PRIJZEN. Hoogste.
Winter-Tarwe	30	mud.	*f* 9.—	*f* 9.50
Zomer »	25	»	- 8.—	- 8.50
Winter-Rogge	44	»	- 6.50	- 7.—
Gerst	20	»	- 5.—	- 5.50
Chevalier	26	»	- 6.—	- 6.90
Zware Haver	28	»	- 4.—	- 4.50
Ligte »	36	»	- 3.50	- 3.75
Duivenboonen	9	»	- 8.—	- 8.50
Paardenboonen	19	»	- 7.—	- 7.50
Ossen (slagt)		stuks	-	-
Stieren		»	-	-
Kalfkoeijen		»	-	-
Vettekoeijen	12	»	- 142.—	- 210.—
Varekoeijen	22	»	- 88.—	- 154.—
Kalveren (vette)	38	»	- 24.—	- 68.—
» (magere)	11	»	- 2.50	- 9.—
Hamels magere		»	-	-
Hamels vette	16	»	- 17.—	- 24.—
Ooijen magere		»	-	-
Ooijen vette	22	»	- 14.—	- 19.—
Lammeren magere		»	-	-
Lammeren vette jarige		»	-	-
Varkens magere		»	-	-
Varkens vette		»	-	-
Varkens Biggen	2	»	- 9.—	- 14.—
Boter 1ste qualiteit 1/4 vat			- 53.—	- 58.—
Boter 2de » 1/4 »	3800	N. ℔.	- 42.—	- 52.—
Boter 1ste » per ℔			- 1.32½	- 1.45
Boter 2de » » »			- 1.05	- 1.30
Turf haardbr. 1ste soort		ton	-	-
Turf (graauwe)		»	-	-
Lange Zwarte	757	»	- 0.22½	- 0.25

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG 3 Februarij.

		Laagst. koers	Hoogst. koers	Gemiddeld
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	64	64¼	63 15/16
Dito Certificaten	» 3 »	75 5/8	75 13/16	—
Dito dito	» 4 »	97¾	98	97 13/16
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	99½	—	—
Handelmaatschappij	» 4½ »	124¾	—	—
O. I. Leening	» 4 »	97½	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
BELGIE	» 2½ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	51½	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1½ »	39 5/8	39¾	39 11/16
Dito Obligatiën	» 3 »	48⅝	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	41¾	41 13/16	41 13/16
Bewijzen Coupons		4 7/16	4½	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	43⅝	43½	43½
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	104⅜	104½	104 7/16
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	102⅜	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	84⅞	85	[illegible]
Dito 1840	» 4 »	79¾	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »	79 11/16	79¾	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	[illegible]	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 *f*	157	—	—
Dito Obligatiën	» 4 pCt.	77	[illegible]	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½ »	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	47 3/16	47¾	47 [illegible]
Dito Nieuwe	» 5 »	68¼	68 13/16	68 [illegible]
Dito 1847	» 2½ »	25½	25⅜	25 9/16
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5 »	99½	—	—
SARDINIE,	» 5 »	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» 4½ »	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 5 »	24⅞	25	—
GRENADA, Obligatiën	» 3½ »	14⅜	—	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3 »	20	20⅛	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.